

Ar paprasta Lietuvoje pavogti verslą?

„Išsinešti įmonės paslaptis, o ypač klientus, Lietuvoje dažnai nėra sunku. Įmonės verslo vagysčių prevencijai skiria nepakankamai dėmesio, o pardavimo vadybininkai neretai rastus klientus laiko savo nuosavybe. Taip UAB Creditreform Lietuva surengtame „Kredito vadybininkų klube“ sakė advokatė Jurgita Karvelė iš advokatų kontoros „Borenius“.

„Pastaruoju metu savo praktikoje esu turėjusi jau penkias bylas, susijusias su verslo vagystėmis, - sako advokatų kontoros Borenius advokatė Jurgita Karvelė, - pastebiu, kad tokių bylų vis daugėja. Auga ir verslo susirūpinimas šia problema. Klientai prevenciškai kreipiasi į teisininkus ir aiškinasi, ar įmonės darbuotojų veiksmai neprieštarauja sąžiningai konkurencijai ir kaip nuo to apsisaugoti. Iš kitos pusės Lietuvoje nepriimta garsiai kalbėti apie tokias vagystes, nes pripažinti, kad įmonės paslaptys prastai saugomos - nemalonu.

„Bene dažniausiai pasitaikanti situacija – kai darbuotojas su įgytomis žiniomis (už kurias neretai darbdavys yra mokėjęs nemažus pinigus) ir patirtimi pereina dirbti pas konkurentus ar pats įkuria konkuruojančią bendrovę. Tačiau teisinės ir etinės ribos peržengiamos, jei buvęs darbuotojas „išsiveda“ klientus ar partnerius, pasiima vertingą informaciją, pas save vilioja buvusius kolegas, naudoja panašius žymenis ir t.t.“

Dažniausiai visa tai tampa įmanoma dėl įmonės savininkų ir vadovų nepadarytų „namų darbų“. Galima būtų prasižengusius darbuotojus paduoti į teismą, bet konfidencialumo įsipareigojimas neretai surašytas netinkamai, nekonkuravimo sutartis išvis nepasirašyta, darbuotojo padaryto prasižengimo įrodymai nesurinkti tada, kai dar galima buvo tai padaryti. Galų gale darbuotojai nebuvo tinkamai informuoti apie savo teises. Neapibrėžta, kas yra įmonės komercinės paslaptys, nereikalaujama, kad darbuotojai informuotų apie įmonės paslapčių saugojimo pažeidimus. Dėl to ilgainiui slapta informacija (pvz., prisijungimo prie įmonės duomenų bazės kodai) tampa žinoma visiems.

Įmonės, norinčios - išvengti nelojalių darbuotojų veiksmų, turėtų pasirūpinti trimis dalykais: pirma, tinkamai paruošti nekonkuravimą ir atsakomybę už komercinių paslapčių atskleidimą reglamentuojančius dokumentus; antra, įmonėje įdiegti reikiamas technines paslapčių apsaugos priemones; trečia, sutvarkyti įmonės procesus, kad vienas žmogus negalėtų visko nukopijuoti ar atgaminti.

Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad reikalaujant, jog iš darbo išėjęs darbuotojas metus ar daugiau nesidarbintų konkuruojančioje įmonėje, būtina pagalvoti apie kompensaciją jam. Nes pagal Lietuvos Aukščiausiojo teismo praktiką, darbdaviui nemokant kompensacijų, darbuotojas tampa laisvas pasirinkti savo veiklą ir darbą be jokių suvaržymų. „Šalia teisinių dalykų svarbu dėti pastangas, kad darbuotojas būtų labiau prisirišęs prie įmonės, motyvuotas ir įsitraukęs. Tuomet tikimybė, kad jis išeis ir taps konkurentu, bus mažesnė,“ - reziumuoja J. Karvelė.

Plačiau:

Jurgita Karvelė, advokatų kontoros „Borenius“ advokatė
Tel. +370 5 2514307, El.p. jurgita.karvele@borenius.lt

Borisas Chijenas, „Kreditų vadybininkų klubo“ (KVK) prie UAB Creditreform koordinatorius
Tel. +370 5 2661382, El.p. borisas.chijenas@creditreform.lt

Trumpai apie „Kreditų vadybininkų klubą“:

UAB Creditreform Lietuva „Kredito vadybininkų klubas“ (KVK) veikia nuo 2005 m. birželio 2 dienos. Kiekvienam KVK susitikimui parenkamos tuo metu aktualiausios temos ir kompetentingi pranešėjai. Tai ne tik kreditų valdymo konsultantai - profesionalai ir valdžios institucijų atstovai, bet ir specialistai - praktikai, dažniausiai klubo nariai. KVK nariai – pačių įvairiausių Lietuvos įmonių darbuotojai, savo veikloje užsiimantys kredito valdymu: vertinantys partnerių ir pirkėjų mokumą, nustatantys kreditavimo sąlygas, kontroliuojantys atsiskaitymus, išieškantys skolas.